

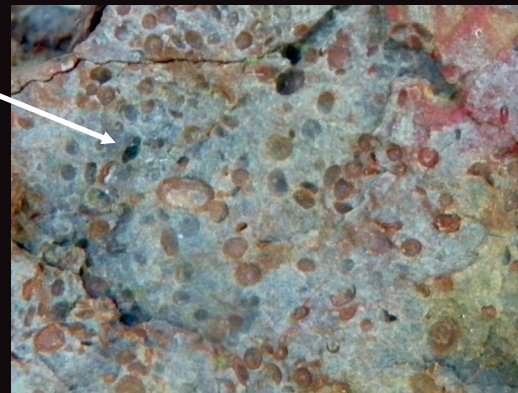
V 50. a 60. létech 20. století byla v oblasti mezi Prahou a Plzní těžena celá řada ložisek železné rudy. Tato ruda má zajímavou seménkovou, neboli oolitickou stavbu, pro níž je typická přítomnost drobných, asi 2 mm velkých **oidů**, které vypadají jako sezamová semínka. Každý oid má uprostřed malé zrnko písku, které je obaleno soustřednými slupkami rudního minerálu. Červený je hematit (krevel), zelenavě šedé bývají železem bohaté chlority (chamosit [čti šamozit] či thuringit), hnědý je limonit nebo siderit.

Železná ruda mezi vrstvami ordovických klastických usazenin vytvořila několik mocných poloh – tzv. **rudních obzorů**. Jejich vznik je spojován s nedalekým sopečným hřbetem, jehož čedičové lávy jsou dodnes dochovány v okolí Komárova. Zvětráváním a sopečnými výbuchy se do moře dostávaly kyselé roztoky s rozpuštěným dvojmocným železem. Jejich reakcí se zásaditou mořskou vodou se železná ruda srážela a vytvářela povlak na pískových zrnkách. Vlněním a mořskými proudy byla písková zrna opakovaně převalována, takže se rovnoměrně obalila ze všech stran několika vrstvičkami rudy za vzniku kulovitých oidů. Ty se během následující kompakce slehly a získaly plochý tvar podobný sezamovým semínkům (odtud název rudy).

Zajímavost: Železná ruda z Ejpovic se těžila povrchoвым způsobem a zpracovávala se technologií hručkování: do rozdrčené rudy se přidávalo redukční palivo a vzniklá směs se vypalovala v rotačních pecích – tím vznikl „spečenec“ (směs strusky a hrudek vyredukovaného železa), který se pak rozdrtil a magneticky separoval.

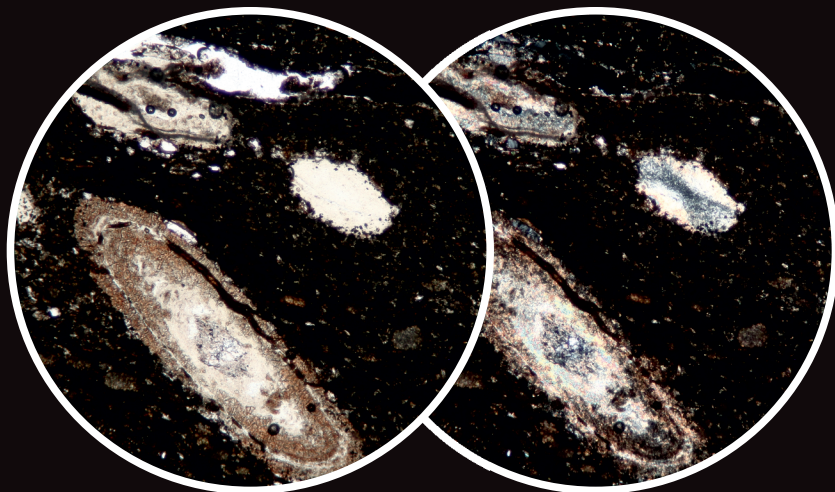
sytě vínovou barvou se projevuje
rudní minerál hematit, zelenavé
jsou chlority chamosit a thuringit,
žlutohnědý je limonit

v ploše vrstevnatosti
mají ooidy (seménka)
téměř kruhový tvar

při pohledu z boku jsou ooidy
kompakčně slehlé tak, že
mají tvar malých disků

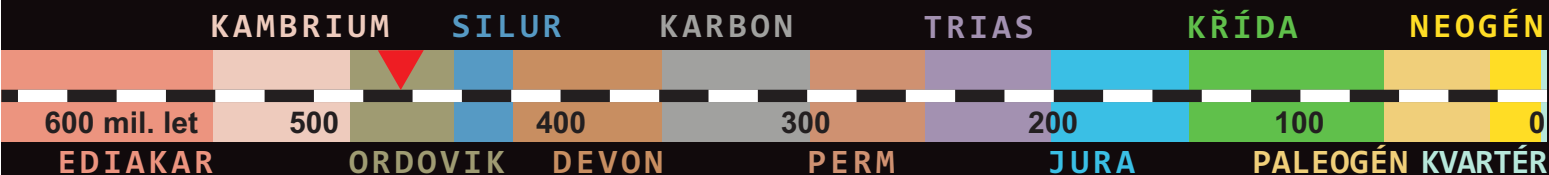

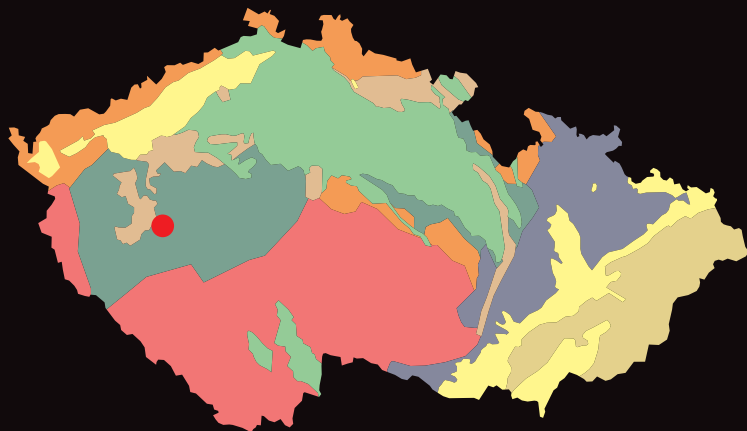

Stáří: Oolitické železnorudné horizonty mezi Klabavou a Ejpovicemi ležely uvnitř šáreckých břidelic s graptolity *Didymograptus bifidus*, *Didymograptus perneri*, *Didymograptus munchisoni*, *Didymograptus denticulatus*, *Didymograptus halli*, *Didymograptus clavulus* a *Pseudoclimacograptus scharenbergi*, a proto jejich stáří odpovídá bývalému stupni llanvirn (Havlíček & Vaněk, 1966), dnes darriwil, střední ordovik starších prvohor (paleozoikum); což odpovídá stáří asi 465 mil. let.

Přestože ložiska oolitických rud na lokalitě bývají označována jako klabavsko-osecký obzor, nejedná se o klasickou polohu, ale o izolovaná čočkovitá tělesa (Chlupáč, 2002).

Hornina a minerály: Oolitický ferolit, patří mezi horniny usazené, chemogenní; vyznačuje se vysokým obsahem železa. Podle mineralogického složení ordovické oolitické železné rudy obsahují siderit, Fe-fylosilikáty (chamosit, thuringit), illit, kaolinit, apatit, magnetit a někdy pyrit nebo hematit, přičemž křemen bývá přítomen jen v malém množství jen při okrajích oolitických horizontů a uvnitř nich chybí (Petránek *et al.*, 1988).

Regionální zařazení: Evropské variscidy: zóna armorická; Český masiv: oblast středočeská: barrandien, pražská pánev (synforma).

Lokalita: Klabava 6 km západně od Rokycan, vzorky byly odebrány na východním břehu dnes zatopeného ejpovického lomu asi 1 km západně od obce. V letech 1954–1967 zde bylo vytěženo přes 5 mil. tun železné rudy. ►

Souřadnice: 49° 45,29' s.š., 13° 31,18' v.d.

